

Sammanträdestid torsdag 5.10.2017 kl. 18.00 – 20.25.

Sammanträdesplats Otto Syrens hus, Porvarintie 26A, sammanträdesrum Tähti

Närvarande ledamöter	Eliisa Panttila, Östermark	ordförande
	Jukka Pitkäranta, Storå	medlem
	Pentti Pihlajaviita, Bötom	"
	Jukka Salo, Kaskö	"
	Tero Kilpiö, Kauhajoki	"
	Mats Ingves, Kristinestad	"
	Esko Liukku, Kurikka (Jurva)	"
	Michaela Esch, Närpes	"

Övriga närvarande

Anne Bergqvist

tf. avfallsombud, föredragande och
protokollförare
VD för Oy Botnjarosk Ab,
sakkunnig § 9, kl. 18-19.25

Merja Rosendal

Lagenlighet och
beslutförhet

Sammanträdet konstaterades vara lagenligt sammankallat och beslutfört.

Ärenden

§ 9 - 13

Protokolljusterare

Till protokolljusterare valdes Jukka Pitkäranta och Pentti Pihlajaviita.

Underskrift och
bestyrkande

Eliisa Panttila
ordförande

Anne Bergqvist
protokollförare

Protokolletsjustering

Protokollet har justerats och konstaterats överensstämma med mötet.

Östermark 5.10.2017

Jukka Pitkäranta

Pentti Pihlajaviita

Protokollet har framlagts
till påseende

Östermark 23.10.2017

Översatt av:

AB

Anne Bergqvist, tf. avfallsombud

Anne Bergqvist

INFORMATION OCH DISKUSSION OM AKTUELLA ÄRENDEN

Beredare/tilläggsuppgifter: tf. avfallsombud Anne Bergqvist, tfn 040 641 8125, e-post: anne.bergqvist@teuva.fi

AvfallsN 9 §

Till sammanträdet har kallats Oy Botnjarosk Ab:s verkställande direktör Merja Rosendal för att berätta om aktuella ärenden och svara på eventuella frågor.

Avfallsombudet

Förslag: Avfallsnämnden antecknar informationen till kännedom.

Avfallsnämnden

Beslut: Förslaget godkändes.

Merja Rosendal avlägsnade sig från mötet kl. 19.25 efter behandlingen av detta ärende.

ÖVERFÖRING AV FAKTURERINGEN AV BEHANDLINGSavgiften FÖR SLAM FRÅN SLAMAVSKILJARE OCH SAMLINGSBRUNNAR TILL AVFALLSBOLAGET, KOSTNADER FÖR INFORMATION TILL FASTIGHETERNA

Tidigare behandlingar: Sydösterbottens avfallsnämnd 3.5.2017 § 6

Beredare/tilläggsuppgifter: avfallsombud Anna-Kaisa Riskula tfn 040 641 8125 e-post: förnamn.efternamn@teuva.fi

AvfallsN 6 §

Enligt avfallslagen § 32 punkt 1 ska kommunen ordna hanteringen av följande slag av avfall som inte är farligt avfall: avfall från stadigvarande bostäder, fritidsbostäder, internat och annat boende, inbegripet slam från slamavskiljare och samlingsbrunnar.

Enligt avfallslagen 43 § kan kommunen besluta att överföra den för kommunen i denna lag föreskrivna mottagningen, transporten och behandlingen av avfall, faktureringen av avfallsavgifter enligt 82 § och skötseln av avfallsrådgivning enligt 93 § 1 mom. samt till dessa omedelbart anknyttande administrativa uppgifter som inte omfattar utövning av offentlig makt till ett bolag som bildats för detta ändamål och som kommunen äger tillsammans med andra kommuner.

Medlemskommunerna i Sydösterbottens avfallsnämnd har grundat ett gemensamt avfallsbolag, Oy Botnjarosk Ab, och överfört ovannämnda serviceuppgifter till bolaget.

Avfallsnämnden har enligt lagens förpliktelser börjat utreda nuläget för behandlingen av slam från slamavskiljare och samlingsbrunnar inom sitt område. Till föredragningslistan bifogas (bilaga 1) en tabell som utgående från de uppgifter som kommunerna och transportbolagen inlämnat visar antalet fastigheter som inte hör till avlopps nätet, mängden slam från slamavskiljare och samlingsbrunnar som levererats till avloppsreningsverket år 2016 och antalet fastigheter på vilka brunnen tömts. På basis av de uppgifter som erhållits kan konstateras att verksamheten för tillfället inte uppfyller kraven i lagen.

Nedan presenteras grunduppgifter om nuläget och de förpliktelser som lagstiftningen ställer:

Uppgifter om och register över avfallstransporten

Inom området finns 20 transportföretag som transporterar slam från slamavskiljare och samlingsbrunnar och som antecknats i Södra Österbottens NTM-centrals avfallshanteringsregister. I föredragningslistan ingår en förteckning över företagen (bilaga 2).

Enligt de ikraftvarande avfallshanteringsbestämmelserna 37 § ska fastighetsinnehavaren se till att sand-, olje- och fettavskiljningsbrunnar samt små reningsverk töms vid behov, dock minst enligt följande:

- sandavskiljningsbrunn vid behov;
- fettavskiljningsbrunn 2 gånger i året;
- sedimenteringsbrunn 1-2 gånger i året;
- oljeavskiljningsbrunn en gång i året;
- slambassänger från små reningsverk minst en gång per år dock så att planerarens/tillverkarens bruks- och skötselanvisningar följs.

Avfallsnämnden och Botnariosk har för tillfället ett gemensamt JHLW-kundregister i vilket användningsrättigheterna för de olika funktionerna uppdelat i myndighetsuppgifter och serviceuppgifter på basis av arbetsuppgifterna. Enligt avfallslagen 143 § ska avfallshanteringsmyndigheten föra ett register över avfallstransporterna. Detta gäller också slam från slamavskiljare och samlingsbrunnar. Registret som nu används kan också kompletteras med en slamuppgiftsdel som kan användas för att sköta fakturering, kundregister och transportregister.

Till avfallsnämnden inlämnades år 2016 uppgifter om avfallstransport i enlighet med avfallslagen 39 § av tio företag. Dessutom har fyra företag meddelat att de inte har verksamhet inom Sydösterbottens avfallsnämnds område. Möjligheterna att utnyttja inlämnade transportuppgifter varierar betydligt. Enligt avfallslagen ska den kommunala avfallshanteringsmyndigheten utan dröjsmål anteckna uppgifterna i avfallstransportregistret som den upprätthåller. Av de uppgifter som nu inlämnats är uppgifterna för fyra företag sådana att de förhållandevis lätt kan överföras till registret. De övriga uppgifterna kräver bl.a. att uppgifterna bearbetas i elektronisk form och/eller att tilläggsutredningar görs.

Mottagning och behandling av slam

I området fanns fram till början av år 2017 sammanlagt 7 avloppsreningsverk eller mottagningsplatser för slam. Verksamheten vid reningsverket i Östermark har upphört och för tillfället har Östermark och Närpes en gemensam mottagningspunkt för slam från slamavskiljare och samlingsbrunnar i Pjelax i Närpes. Enligt avfallslagen 35 § ska de kommunala avfallshanteringsföreskrifterna iaktas vid fastighetsvis avfallstransport. Avfallet ska föras till en mottagnings- eller behandlingsplats som kommunen anvisar. På basen av inlämnade uppgifter om avfallstransport och antalet fastigheter som ligger utanför avloppsnätet kan konstateras att en stor del av det slam som uppstår av boende för tillfället inte behandlas på vederbörligt sätt.

Behandling av slam på egen hand

Avfallsnämndens verksamhetsområde är mycket jordbruksdominerat och man kan således anta att slam som uppkommer vid boende också sprids ut på åkrar. En del av transportföretagen har också meddelat att de spritt ut slam på kundens åkrar.

Kommunen är skyldig att ordna avfallshanteringen för slam från slamavskiljare och samlingsbrunnar. I avfallslagen 41 § ingår ett undantag som möjliggör att avfallsinnehavaren själv behandlar avfallet eller överlåter avfallet för behandling till närliggande fastighet om behandlingen är småska-

lig och godkänd i kommunens avfallshanteringsbestämmelser eller miljöskyddsföreskrifter.

Enligt avfallshanteringsbestämmelserna § 14 är spridning av slam på egen åker som uppkommer av boende och som genom kalkstabilisering eller annat godkänt sätt hygieniserats tillåten om fastighetsinnehavaren och bostadens innehavare är en och samma person och driver jordbruk. Om inledande och avslutande av behandling av slam som egen aktivitet ska anmälas skriftligen på förhand till avfallshanteringsmyndigheten. Avfallshanteringsmyndigheten kan förbjuda egenhändigt ordnad behandling av slam som uppkommer av boende om den inte skötts på vederbörligt sätt. Anmälningsskyldigheten gäller också spridning på åker av substans som kan jämföras med slam som uppkommer av boende, till exempel använda massor från fosforavskiljningsbrunnar och sand från markbäddsanläggning. Om tillstånd för spridning av ifrågavarande slam som egen aktivitet ansöks av en annan person än den som bedriver jordbruk behandlas ärendet som undantag från avfallshanteringsbestämmelserna. I sådana fall anhåller avfallsmyndigheten om utlåtande av kommunens miljöskyddsmyndighet gällande vederbörlig återvinning av avfallet.

Avfallshanteringsmyndigheten har inte fått en enda anmälan om behandling av slam som egen aktivitet. Man kan dock anta att det finns flera tiotals behandlare inom detta lantbruksdominerade område. Det finns inga uppgifter om ändamålsenlig hygienisering e.dyl.

Transportdokument

Enligt avfallslagen 29 § får avfall överlämnas endast till

- 1) den som har rätt att ta emot sådant avfall med stöd av ett godkännande för anteckning eller en anteckning i avfallshanteringsregistret
- 2) den som har rätt att ta emot sådant avfall med stöd av ett miljötillstånd enligt miljöskyddslagen eller en registrering i datasystemet för miljö-
vårdsinformation enligt samma lag.

Avfall får överlämnas också till en mottagare av vilken ett godkännande, en anteckning, ett miljötillstånd eller en registrering som avses i 1 mom. inte krävs, om denne har tillräcklig sakkunskap samt ekonomisk och teknisk beredskap att ordna avfallshanteringen.

Ett transportdokument ska uppgöras för bl.a. slam från slamavskiljare och samlingsbrunnar, slam från sand- och fettavskiljningsbrunnar transporteras och överlämnas till en mottagare som avses i 29 §. Skyldigheten att utarbeta transportdokument berör avfallsinnehavaren. Om avfallet hämtas från privata hushåll, är det chauffören som i stället för innehavaren gör upp och undertecknar transportdokumentet och ser till att dokumentet överlämnas mottagaren och att det bevaras.

Transportdokumentet ska innehålla för övervakningen och uppföljningen behövliga uppgifter om avfallets typ, beskaffenhet, mängd och ursprung samt leveransplatsen, leveransdatumet och transportören.

Då det gäller slam ska transportören och mottagaren bevara det under-tecknade transportdokumentet eller en kopia av det i tre år från undertecknandet. Enligt avfallslagen kan tillsynsmyndigheten för försummelse av bestämmelser gällande transportdokument ålägga avfallsinnehavaren, transportören eller mottagaren en försummelseavgift utgående från vilken parts förfarande försummelsen förorsakas.

Enligt avfallsombudets utredningar förekommer det inom avfallsnämndens område för tillfället många försummelse mot skyldigheten att uppgöra och ta emot transportdokument. Flera transportföretag uppgör inget transportdokument och avloppsreningsverken bekräftar inte mottagningen genom kvittering och ser inte till att det bevaras.

Ändring av förfaringssättet

Styrelsen för Botniarosk har behandlat överföringen av faktureringen av behandlingsavgiften för slam från avskiljnings- och uppsamlingsbrunnar vid sitt sammanträde 8.3.2017. Botniarosk är beredd att anställa en person och komplettera faktureringsystemet med slamuppgiftsdelen genast då avfallsnämndens beslut i ärendet fått laga kraft.

Enligt avfallslagen som trädde i kraft 2012 ska kommunens avfallshanteringsmyndighet (avfallsnämnden) fatta beslut om transportsystem för avfall som kommunen ansvarar för. Sydösterbottens avfallsnämnd har fattat beslut om avfallstransportsystem 24.10.2012. I beslutet har antecknats att det inte gäller transport av slam. Avfallsnämnden ska dock i enlighet med lagens förpliktelser fatta beslut om transportsystem också för slam. Avfallsnämnden inledde utredningen av slamhanteringen inom området och uppföljningen av avfallstransporterna först hösten 2016. Det har visat sig att transportföretagen har mycket varierande praxis då det gäller mottagnings- och behandlingsplatserna för slam och således anser avfallsnämnden att det till grund för beslutet om transportsystem behövs en effektivare och lätthanterligare verksamhetshelhet samt att det i detta skede är motiverat att överföra faktureringen av behandlingsavgiften till avfallsbolaget och först i ett senare skede återkomma till beslutet om transportsystem.

I nuläget sköter nästan alla transportföretag faktureringen av behandlingsavgifterna på kommunernas vägnar på samma faktura som transporten. Kommunerna fakturerar behandlingsavgifterna av transportföretagen på basis av de totalmängder som levererats till behandling. Om avfallsbolaget börjar fakturera behandlingsavgiften, innebär det att kunden i fortsättningen får två fakturor för tömning av slambrunnen, en av avfallsbolaget och en av transportföretaget. Avfallsbolaget kan även erbjuda transportföretaget en sådan tjänst att bolaget också fakturerar transporten för transportörens del.

Då förfaringssättet ändras uppgör transportföretagen ett transportdokument som förutsätts enligt lagen och som ges till avfallets mottagare (avloppsreningsverk) som skickar det vidare till avfallsbolaget för fakturering. Transportdokumentet kan också uppgöras elektroniskt. Avfallsbolaget har till uppgift att komma överens med kommunerna och transportföretagarna hur inlämningen av uppgifterna i transportdokumenten ordnas i praktiken.

Detta förfaringssätt minskar transportföretagens arbetsmängd. Faktureringen av behandlingsavgiften faller bort. Enligt avfallslagen 85 § ska transportföretagen i sin faktura specificera behandlingens respektive transportens andel om behandlingen faktureras på samma faktura. Dessutom uppfylls transportföretagarnas offentlighetsrättsliga ansvar för uppgörande av transportdokument och rapporteringen av fastighetsvisa avfallstransportuppgifter till avfallshanteringsmyndigheten sköts med samma transportdokument utan skild rapportering.

I fortsättningen ansvarar avfallsbolaget för faktureringen av behandlingsavgifterna för slam på basis av de uppgifter som antecknats i transportdokumentet. I registret antecknas samtidigt uppgifterna om de fastighetsvisa avfallstransporterna som avfallshanteringsmyndigheten behöver för att uppfylla den lagstadgade uppföljningen. Med hjälp av uppföljningen får man uppgifter om de fastigheter som inte sköter sina slamtömningar på vederbörligt sätt. Avfallshanteringsmyndigheten har till uppgift att uppmana dessa fastigheter att sköta sina förpliktelser och på så sätt för transportföretagen fler kunder.

Enligt avfallslagen 93 § ska kommunen ordna rådgivning, information och upplysning om avfall som kommunen ansvarar för. Kommunen kan överföra rådgivningen till ett avfallsbolag. Medlemskommunerna i Sydösterbottens avfallsnämnd har överfört rådgivningen till Botniasrosk. I nuläget sköts avfallshanteringsrådgivningen för slam som uppkommer av boende dock fortfarande av kommunerna och därför är det inte möjligt att ordna en enhetlig rådgivning för invånarna i området. En överföring av faktureringen av behandlingspriset till Botniasrosk effektiviserar och förenhetligar också rådgivningen till invånarna. Invånarna kan erbjudas rådgivning enligt principen om ett serviceställe.

Avfallsombudet

Förslag: Faktureringen av behandlingspriset för slam från slamavskiljare och samlingsbrunnar inom Sydösterbottens avfallsnämnds område överförs till Oy Botniasrosk Ab fr.o.m. 1.1.2018. Avfallsbolaget ingår nödvändiga avtal med kommunerna och bolaget är skyldigt att ordna information och rådgivning om ändringen till kunder, företag, kommuner och samarbetsparter.

Avfallsnämnden

Beslut: Ärendet återremitteras till beredningen. Informationen till fastigheterna utökas.

AvfallsN 10 §

Beredare/tilläggsuppgifter: tf. avfallsombud Anne Bergqvist tfn 040 641 8125 e-post: anne.bergqvist@teuva.fi

P.g.a. tekniska problem har inte alla slamtömningsuppgifter ännu kunnat köras in i JHLWin-registret. En del av uppgifterna syns i registret efter justering men endast så att slamtransportörens namn och typ av slambrunn syns. Relevant är att därtill få uppgifter om tömningsdatum och slammängder.

Härav har inte databaskörningar kunnat göras för att utreda det exakta antalet hushåll som inte haft några slambrunnstömningar under år 2016 och som inte är anslutna till det kommunala avlopps nätet. I tabell 1 presenteras de tidigare uppskattade antalet fastigheter som har tömningsplikt och antalet fastigheter vars brunnar tömts år 2016:

Tabell 1:

Kommun	Antal fastigheter med tömningsplikt	Antal fastigheter vars brunnar tömts år 2016	Antal obobodda fastigheter utanför avlopps nätet
Storå	1015	169	306
Bötom	563	68	158
Kaskö	inga uppgifter	168	
Kauhajoki	4054	937	791
Kristinestad	3266	829	669
Kurikka (Jurva)	1134	155	289
Närpes	3678	380	792
Östermark	2262	382	427
Yhteensä	15972	3088	3432

När man från det antalet fastigheter som har tömningsplikt, räknar bort de fastigheter vars brunnar tömts år 2016 och de obobodda fastigheterna, är antalet fastigheter som ska informeras om tömningsplikten ca. 9500.

Alternativen för informationssätten är att antingen skicka brev till varje fastighet eller informera genom annonser i lokaltidningarna. Varje brev kostar 0,82 €/st att skicka och totalkostnaden blir ca. 7800 €. I breven ska även ett returkuvert läggas med så att fastighetsinnehavaren kan meddela uppgifterna för slam från slamavskiljare och samlingsbrunnar, alltså ytterligare ca. 7800 €, tillsammans ca. 15600 €. Till kostnaderna bör man även räkna in den arbetstid som åtgår för arbetstagaren att göra utskicket, minst två veckor uppskattningsvis. Avgifterna för annonser i lokaltidningarna varierar och man kan inte uppskatta ett pris för detta. Alla berörda kan inte heller antas läsa annonserna och reagera så närbarheten är osäker. Alternativt kunde man försöka få tidningarna att skriva artiklar om saken, närbarheten torde vara bättre då.

Avfallsombudet

Förslag: Faktureringen av behandlingspriset för slam från slamavskiljare och samlingsbrunnar inom Sydösterbottens avfallsnämnds område överförs till Oy Botnariosk Ab fr.o.m. 1.1.2018. Avfallsbolaget ingår nödvändiga avtal med kommunerna och bolaget är skyldigt att ordna information och rådgivning om ändringen till kunder, företag, kommuner och samarbetsparter.

Fastigheterna informeras om tömningsplikten för slam från slamavskiljare och samlingsbrunnar genom att kontakta lokaltidningarna och be dem skriva artiklar om saken.

Avfallsnämnden

Beslut: Förslaget godkänns inte.

Avfallsnämnden beslöt att behålla det nuvarande tillvägagångssättet för fakturering av behandlingsavgiften och faktureringen flyttas inte till Botniasrosk. Ärendet behandlas inte på nytt ifall inte den nya avfallslagen så kräver.

Avfallsnämnden uppmanar ägarkommunerna att informera på sina hemsidor och sänder information till lokaltidningarna. Avfallsombudet undersöker möjligheten att informera på Botniasrosks hemsidor och lägger till informationen på avfallsnämndens egna hemsidor. Avfallsombudet skickar informationen till nämndens medlemmar för godkännande innan publicering.

SKOLNING FÖR AVFALLSNÄMNDER

Beredare/tilläggsuppgifter: tf. avfallsombud Anne Bergqvist tfn 040 641 8125, e-post: anne.bergqvist@teuva.fi

AvfallsN 11 §

Finnish Consulting Group (FCG) ordnar i år fem skolningsdagar för avfallsnämnder runt om i Finland. Närmaste skolningsstället är Tammerfors och skolningen ordnas 12.10.2017. Skolningens pris är 270 €/pers + moms 24 %.

I budgeten för år 2017 har Sydösterbottens avfallsnämnd reserverat 1200 € för skolning och 3500 € för resekostnader. Inga medel för skolning har ännu använts och för resor har 781,04 € använts. Återstående medel räcker till skolning för tre personer, deltagaravgifter 1004,40 € och resekostnader ca 250 €. Avfallsnämndens ordförande och föredragande har diskuterat saken och konstaterat att nämnden har tre nya medlemmar: ordföranden, föredraganden och Närpes stads representant.

Avfallsombudet

Förslag: Avfallsnämnden väljer medlemmarna Eliisa Panttila och Michaela Esch samt föredragare Anne Bergqvist att delta i skolningen.

Avfallsnämnden

Beslut: Michaela Esch meddelade att hon är förhindrad att delta i skolningen, Mats Ingves meddelade att han är intresserad att delta istället.

Nämnden godkände förslaget med ändringen att Mats Ingves deltar i skolningen istället för Michaela Esch.

Vid mötet framkom att de långvariga medlemmarna inte deltagit i skolningar tidigare och anmälde intresse för att delta i skolning. Avfallsombudet utreder möjligheterna att delta i skolningar år 2018 och beaktar utgifterna i budgetförslaget för 2018.

Avfallsombudet ordnar även studiebesök till Botniarosk och Westenergy inom en snar framtid.

INFORMATIONSÄRENDEN

Beredare/tilläggsuppgifter: tf. avfallsombud Anne Bergqvist tfn 040 641 8125, e-post: anne.bergqvist@teuva.fi

AvfallsN 12 §

- Avfallsombudets tjänstemannabeslut 28.4.-27.9.2017: presenteras för nämnden på sammanträdet.
 - Debiteringslängder §§ 77-78, 80, 86, 89-90, 107, 110-111, 113, 119-122, 126, 134-136, 139-142, 144.
 - Avfallshanteringsbeslut §§ 76, 79, 81-85, 87-88, 91-106, 108-109, 112, 114-118, 123-125, 127-133, 137-138, 143, 145-148.
- Regionförvaltningsverket i Västra- och Inre-Finland, Miljö tillstånd LSSAVI/5886/2016, Ansökan gällande undantag från Statsrådets förordning om avstjälpningsplatser (331/2013) 35 § angående deponering av avfall som innehåller biologiskt nedbrytbart och annat organiskt material på Oy Botniasrosk Ab avfallscentrals deponi, Östermark. Botniasrosk har lämnat in besvär i ärendet.
- Suupohjan peruspalveluliikelaitosyhtymä/Miljönämnden, Miljö tillstånd Dnr D/120/11.01.00.01/2017, Ansökan för användande av glas- och betongkross samt aska i utbyggnaden av Oy Botniasrosk Ab:s återvinningsstation i Östermark

Avfallsombud

Förslag: Avfallsnämnden antecknar ärendena till kännedom.

Avfallsnämnden

Beslut: Förslaget godkändes.

ANDRA ÄRENDEN

AvfallsN 13 §

Föredraganden tog vid mötets början upp val av vice ordförande för avfallsnämnden. Kommunfullmäktige i Östermark kommun hade felaktigt utnämnt Kauhajoki stads representant på nytt till vice ordförande. Kommunfullmäktige ska i tur och ordning välja vice ordförande från medlemskommunerna. Enligt förvaltningsdirektör Marko Lähde kan nämnden på sitt möte välja vice ordförande och meddela om beslutet till kommunfullmäktige.

Avfallsnämndens ordf.

Förslag: Vid mötet fanns inte uppgift om vilka kommuner som tidigare fungerat som vice ordförande tillgängliga, föreslås att vice ordförande väljs från den kommun som är först enligt alfabetet, d.v.s. Storå (Isojoki) kommuns representant Jukka Pitkäranta.

Behandling: Ingen motsatte sig behandling av ärendet vid ordförandens förfrågan. Behandling av ärendet vid mötet godkändes.

Avfallsnämnden

Beslut: Förslaget godkändes.